

Σεξ στην εφηβεία

Γράφει ο θεολόγος Θεόδωρος Ι. Ρηγινώτης

Επιμέλεια Σοφία Ντρέκου

Η σεξουαλική δραστηριότητα στον άνθρωπο δεν ορίζεται μόνο από τη φύση (όπως στα ζώα) αλλά και από την επιθυμία. Επειδή όμως πρόκειται για ένστικτο, η διαχείρισή του μπορεί να έχει συνέπειες, είτε θετικές για τον άνθρωπο είτε αρνητικές.

Στην εποχή μας υπάρχει μια αυτόματη αντίδραση (σαν ψυχολογική αλλεργία) στην επισήμανση ότι η σεξουαλικότητα μπορεί να έχει και αρνητικές συνέπειες. Οι έφηβοι – και των δύο φύλων – υφίστανται ένα διαρκή βομβαρδισμό από σεξουαλικά ερεθίσματα, που φτάνει στα όρια της πλύσης εγκεφάλου, με αποτέλεσμα το σεξ να τους γίνεται έμμονη ιδέα και να τους απασχολεί καθημερινά.

Τα ερεθίσματα αυτά είναι δύο ειδών:

α) σεξουαλικές εικόνες και μηνύματα, που βρίσκονται παντού: από την τηλεόραση και το διαδίκτυο μέχρι το ντύσιμο της μόδας, τις εκπομπές lifestyle, τα νεανικά τραγούδια κ.λ.π. κ.λ.π.,

β) μηνύματα, επίσης από παντού, που επιμένουν ότι η επιδίωξη σεξουαλικών απολαύσεων στην εφηβική ηλικία είναι κάτι θετικό και η αποφυγή τους σημαίνει ότι «ντρέπομαι για το σώμα μου», πράγμα αφύσικο.

Το να παραμείνει παρθένος ένας έφηβος ή μια έφηβη – ενώ μπορεί να «χαίρεται τη ζωή» με ερωτικές εμπειρίες που κυμαίνονται από το απλό ερωτικό φιλί μέχρι την πλήρη σεξουαλική επαφή, με «προστασία» βέβαια για αποφυγή εγκυμοσύνης – προβάλλεται ως κάτι αρνητικό, αφύσικο και ακατανόητο, ως άρνηση της χαράς της ζωής, πράγμα που για το σύγχρονο άνθρωπο έχει γίνει ένα ιδιόμορφο είδος (αθειστικής) αμαρτίας.

Ιδίως αμερικάνικες ταινίες ή τηλεοπτικές σειρές προβάλλουν αυτό το πρότυπο απελευθερωμένου έφηβου και έφηβης και εμείς, ως γνωστόν, αντιγράφουμε αυτά τα πρότυπα πλήρως και χωρίς αντίσταση, γιατί δεν υπάρχουν πια άλλα πρότυπα στη σκέψη και τη φαντασία μας. Και θα ρωτήσει εύλογα ο αναγνώστης: και γιατί να υπάρχουν ή ποια μπορεί να είναι αυτά τα «άλλα» πρότυπα;

Θα έλεγα ότι δύο πράγματα κυριαρχούν στη φαντασία του σημερινού έφηβου: το σεξ, σε όλες τις μορφές του, και ο θάνατος. Ο θάνατος προβάλλεται με ιστορίες τρόμου και περιπέτειες τεράτων (βρικόλακων, λυκανθρώπων, ζωντανών-νεκρών), συχνά ανακατεμένες με γοητευτικό νεανικό ερωτικό στοιχείο, ενώ για τους προέφηβους υπάρχουν και αντίστοιχα κινούμενα σχέδια με πλήρες σετ διαφημιστικών προϊόντων για το σχολείο, παιχνιδιών κ.λ.π. Εννοείται ότι στα παιχνίδια υπολογιστών κυριαρχούν οι εφιαλτικοί κόσμοι, γεμάτοι βία, τρόμο, τέρατα και θάνατο.

Αναρωτιέμαι αν τα δύο αυτά στοιχεία –σεξ και θάνατος– έχουν γεμίσει τόσο την εφηβική φαντασία και ψυχή συμπτωματικά ή αν συνδέονται μεταξύ τους. Θα υποθέσω μια σύνδεση: ο έφηβος καλείται να εξορκίσει το θάνατο κάνοντας σεξ, όμως αυτό το σεξ (που είναι καθαρά εμπορικό και φτηνό και δεν περιέχει αγάπη, από το φόβο της προδοσίας) οδηγεί σε ένα νέο συναίσθημα κενού, άρα θανάτου. Ακολουθεί νέα καταφυγή στο σεξ κ.ο.κ.

Έτσι, οι μεν πολυεθνικές του θεάματος, και όχι μόνο, θησαυρίζουν, οι δε δυστυχισμένοι άνθρωποι αλλοτριώνονται και ναρκώνονται, παράγοντας μελλοντικούς αλλοτριωμένους και ναρκωμένους ενήλικες.

Τα παραπάνω, αν τα πει ένας ιερέας ή θεολόγος (καλή ώρα), θεωρούνται σκοταδιστικά κηρύγματα. Αν τα πει ένας κοινωνιολόγος ή ψυχολόγος, γίνονται σεβαστά και αποδεκτά. Είναι λογικό αυτό, όμως ας επισημάνω ότι ένας καταρτισμένος ιερέας ή θεολόγος διαθέτει επαρκές επιστημονικό υπόβαθρο για να κατανοήσει την ανθρώπινη ψυχή και κοινωνία, ακόμη κι αν χρησιμοποιεί μόνο το Ευαγγέλιο και τους Πατέρες της Εκκλησίας (δηλαδή τους αγίους διδασκάλους του χριστιανισμού, παλαιούς και σύγχρονους). Τέλος πάντων.

Αυτή η πλύση εγκεφάλου που γεμίζει το νου του έφηβου και της έφηβης με δίψα για σεξουαλικές χαρές, συνυπάρχει με μια καλλιέργεια της ιδέας ότι ο άνθρωπος δεν επιτρέπεται να παντρευτεί πριν αποκατασταθεί επαγγελματικά, πράγμα που μπορεί να καθυστερήσει κι ως τα 40 χρόνια του!

Έτσι, η ψαλίδα ανάμεσα στην αφύπνιση της σεξουαλικής επιθυμίας και στην θεωρούμενη ως κατάλληλη ηλικία γάμου έχει ανοίξει εκπληκτικά, προκαλώντας μια επιδημία ελεύθερων σεξουαλικών σχέσεων, που αρχίζουν στα σχολικά χρόνια και εκδηλώνονται στα διαλείμματα των μαθημάτων, στις βόλτες, στις νυχτερινές εξόδους για διασκέδαση και γενικά παντού.

Ο νέος θεωρείται ανώριμος να παντρευτεί, αλλά «ώριμος» για να ζήσει ολοκληρωμένες σεξουαλικές εμπειρίες, προσέχοντας μάλιστα, όχι μόνο να μη μείνει έγκυος η κοπέλα (κι αυτό, όχι για άλλο λόγο, παρά για να μη λοξοδρομήσει από την κατευθυνόμενη εγωκεντρική ζωή, για την οποία την αναθρέφουν), αλλά και να μην αγαπήσει πραγματικά, ολοκληρωτικά και ανιδιοτελώς και «πληγωθεί».

Περιττεύει να πούμε πως οι οικογένειες δε λένε ποτέ τίποτα στα παιδιά τους για την αξία της ψυχικής και σωματικής αγνότητας. Οι περισσότεροι γονείς δε σκέφτονται καν ότι υπάρχει τέτοια αξία, είτε γιατί και οι ίδιοι είναι εθισμένοι στο σεξουαλικό βομβαρδισμό που υφιστάμεθα όλοι, είτε γιατί απλώς έχουν πέσει νοκ-άουτ από το σφυροκόπημα των καθημερινών υποχρεώσεων, που διαρκώς αυξάνονται έχοντας μετατρέψει στο σύγχρονο άνθρωπο σε σκλάβο (προς όφελος εκείνων που θησαυρίζουν από την εξάντλησή του, με το κατευθυνόμενο δίπολο εργασία – κατανάλωση).

Η σεξουαλική αυτή ελευθεριότητα στην εφηβεία δεν έχει θετικές συνέπειες. Ο έφηβος αναζητά τη χαρά της ζωής. Η χαρά όμως δεν προκαλείται από τη σαρκική ηδονή, αλλά από την αγάπη. Η εμμονή στο σεξ και την ηδονή που προσφέρει, όχι μόνο δεν περιέχει αγάπη, αλλά και την αποφεύγει, γιατί η συναισθηματική επένδυση πιθανότατα δεν θα είναι αμοιβαία και θα προκαλέσει πληγές.

Αλλά η αποφυγή της αγάπης προκαλεί νέες συσσωρευμένες πληγές, που γίνονται απωθημένα και τελικά οι συνέπειες όλου του πακέτου είναι μια δυστυχισμένη γενιά: από σεξουαλικό εθισμό, αναπάντεχες εγκυμοσύνες και εκτρώσεις – που, εκτός από το ίδιο γεγονός της εξολόθρευσης ενός αγέννητου παιδιού, έχουν ανυπολόγιστες ψυχικές και σωματικές συνέπειες για τις κοπέλες/μάνες – μέχρι προδοσίες, συναισθηματικά τραύματα, απελπισία, φόβο ενάντια στην εμπιστοσύνη, στην αγάπη, στον έρωτα, στη μόνιμη δέσμευση, μοναξιά.

Ο σημερινός έφηβος ψάχνει τη χαρά της ζωής εκεί που δεν υπάρχει, παγιδεύεται και κατόπιν δε μπορεί καθόλου να βρει τη χαρά εκεί που υπάρχει, δηλαδή στην εμπιστοσύνη και την αγάπη. Δεν έχει αληθινούς παιδαγωγούς (το σχολείο έχει αποδυναμωθεί έντεχνα και, κατ' εμέ, σκόπιμα), ενώ όσοι επιχειρούν να του προσφέρουν κάποια «σεξουαλική αγωγή» δε βλέπω να του λένε να αγαπά, να εμπιστεύεται, να ρισκάρει (με αυτοπεποίθηση και γενναιότητα) και να δεσμεύεται.

Και φυσικά δεν τον συμβουλεύουν ποτέ να παντρευτεί!... Ή, έστω, να προσανατολίζεται προς το γάμο, να στοχεύει στο γάμο, που θα αποτελέσει τη θεραπεία όλων των παραπάνω, όταν βέβαια λειτουργεί σωστά. Αλλά πώς θα λειτουργήσει σωστά, όταν ο άνθρωπος παιδαγωγείται να έχει έναν εγωισμό φουσκωμένο σα μπαλόνι (δθήθεν, για να μην τον υποτιμούν), άρα δε μπορεί να αγαπήσει, να θυσιάσει, να υπακούσει ή έστω ν'ακούσει τον άλλο (παρά μόνο όταν νιώθει ότι έχει εξασφαλίσει αντάλλαγμα), ενώ από κάθε μεριά όλοι βομβαρδιζόμαστε με φαντασιώσεις συζυγικής απιστίας;

Τι περίεργο! Δε βλέπουμε καμιά Παγκόσμια Ημέρα Γάμου ή Παγκόσμια Ημέρα Κατά της Μοιχείας ή Κατά των Διαζυγίων Για Ψύλλου Πήδημα... Πώς κι έτσι;

Άραγε οι άγιοι διδάσκαλοι του χριστιανισμού, που μελέτησαν ή και έζησαν όλες τις πνευματικές καταστάσεις και που η διδασκαλία τους είναι θεμέλιο του πολιτισμού μας, τι γνώμη έχουν για τα παραπάνω;

Από τους αγίους (που είναι, κατ' ουσίαν, θεραπευτές της ανθρώπινης ψυχής), αυτή η σεξουαλική επιδημία χαρακτηρίζεται πορνεία. Πριν εξοργιστείτε, να εξηγήσουμε το θέμα: οι άγιοι διδάσκαλοι της πνευματικής μας παράδοσης δεν κατακρίνουν ποτέ τον άνθρωπο, δεν τον απορρίπτουν ποτέ, αλλά χαρακτηρίζουν τις πράξεις για να μπορούν να βοηθήσουν να γιατρευτεί από τα ψυχικά του τραύματα. Μιλώ για τραύματα ηθικής προέλευσης, όχι νευρολογικής. Ο αμαρτωλός είναι θύμα της αμαρτίας, όχι εγκληματίας.

«Πορνεία» στη γλώσσα της Εκκλησίας (δηλ. όχι του παπά της ενορίας απλώς, αλλά εκείνων των σοφών και αγίων θεραπευτών), δεν ονομάζεται το επάγγελμα της πόρνης, αλλά η σεξουαλική δράση που δεν εντάσσεται σε μια σχέση ολοκληρωτικής αγάπης και ισόβιας δέσμευσης. Η επαγγελματίας πόρνη ονομάζεται έτσι, επειδή το επάγγελμά της περιλαμβάνει τέτοιες πράξεις. Πορνεία δεν ασκεί μόνο η πόρνη, αλλά και οι πελάτες της φυσικά.

Λοιπόν, η αποσύνδεση του σεξ από την απόλυτη αγάπη και την πραγματική και ολοκληρωτική ενότητα με τον άλλο, και η μετατροπή του σε μέσο απόλαυσης προσωρινής ηδονής, αυτό χαρακτηρίζεται πορνεία από την Εκκλησία. Ακριβώς δηλαδή αυτό που συμβαίνει σήμερα στο μυαλό και την ψυχή κάθε έφηβου. Οι έφηβοι δεν είναι ανήθικοι (αντίθετα, αναζητούν την ηθική, αλλά δεν ξέρουν πώς), είναι θύματα μιας πονηρής προπαγάνδας.

Οι ελάχιστοι που αντιστέκονται, συνήθως υφίστανται ψυχολογικό πόλεμο (100% ρατσιστικό) ως «καθυστερημένοι» και συντηρητικοί, δηλ. θεωρούνται περίπου πνευματικά ανάπηροι ή συκοφαντούνται ως υποκριτές, ιδίως αν προστατεύουν την – ψυχική και σωματική – αγνότητά τους επειδή είναι πιστοί χριστιανοί.

Η πορνεία (μια δίψα για σεξουαλική ηδονή) εμποδίζει τον άνθρωπο να ερωτευτεί πραγματικά και μερικές φορές αυτή είναι που τον κάνει στ' αλήθεια συναισθηματικά ανάπηρο και φοβισμένο. Εξηγώ: όταν βλέπω μια ημίγυμνη τηλεπαρουσιάστρια ή τραγουδίστρια (pop ή rock star) ή barwoman, τι βλέπω στ' αλήθεια; Ένα κομμάτι σάρκα για κατασπάραγμα. Ή, αντίθετα (αν είμαι ηθικιστής), ένα πλάσμα άξιο για περιφρόνηση. Όχι ένα συνάνθρωπο, μια αδελφή μου, που σίγουρα έχει χαρές, λύπες, ανάγκες (όχι σεξουαλικές), πληγές, φόβους κ.τ.λ. Όχι κάποιον που με συγκινεί να του μιλήσω, να τον αγαπήσω και τελικά να τον βοηθήσω. Όταν όμως αυτή η ματιά προς τον άλλο γίνεται εθισμός (που ήδη έχει γίνει), η αγάπη εξορίζεται από τη ζωή μας. Και ήδη έχει εξοριστεί. Δε βρίσκουμε λόγο πια ν' αγαπήσουμε τον πλησίον. Μήπως κάνω λάθος;

Αυτή η απουσία της αγάπης είναι η κόλαση. Η ανιδιοτελής αγάπη και συγχώρηση (άλλη μια λέξη που προκαλεί φρίκη στο μπερδεμένο και πελαγωμένο άνθρωπο του σήμερα) φέρνει την αληθινή και μόνιμη χαρά και είναι ο παράδεισος. Βέβαια, ο Χριστός και οι άγιοί μας είπαν πως η κόλαση και ο παράδεισος συνεχίζονται στην αιωνιότητα, σε βαθμό ασύλληπτο από κάθε φαντασία. Είπαν επίσης πως συνδέονται άμεσα με την αγάπη μας στο Θεό, δηλ. την ανταπόκρισή μας στην αγάπη που έχει έτσι κι αλλιώς ο Θεός για μας. Αυτό το θέμα (η αγάπη στο Θεό) είναι άλλος ένας στόχος, που τον πυροβολούν κάθε στιγμή εκείνοι που ελέγχουν τη ζωή μας και κατευθύνουν τη σκέψη μας.

Τα παιδιά μας μεγαλώνουν χωρίς ν' ακούσουν τίποτα για την αγάπη του Θεού ή για την αγάπη προς το Θεό – εκτός αν είναι ο απρόσωπος «θεός» του βουδισμού ή του ινδουισμού, δηλ. ένα «κομμάτι του εαυτού μας», ένα εγωιστικό είδωλο, που αυτό, μάλιστα, προωθείται με όλα τα μέσα, μαζί με τη γιόγκα και την αστρολογία... Άλλο θέμα αυτό όμως.

Κάποιος ξένος καλλιτέχνης είπε σε μια συνέντευξη: «Αγαπάω πολύ τις γυναίκες. Όλη μου τη ζωή κολυμπάω σε γυναικείους κόλπους». Έχω να του πω ταπεινά ότι στην πραγματικότητα δεν αγαπάει, παρά μόνο τον εαυτό του και μάλιστα ένα συγκεκριμένο σημείο του εαυτού του. Φυσικά, δε θέλω να τον κατακρίνω. Αλλά πρέπει να πω πως έχει πάρει λάθος δρόμο, το δρόμο που προωθείται πλέον από όλα τα μέσα.

Δε θα μπω στο θέμα, κατά πόσον η «σεξουαλική επανάσταση» της δεκαετίας του 1950 διαμόρφωσε τους σημερινούς γονείς, που γέννησαν τους σημερινούς έφηβους. Θυμηθείτε τις κωμωδίες της δεκαετίας του 1980: ταινίες για εφηβικό κοινό, όπου όλα τα «αστεία» ήταν σεξουαλικά. Δυο γενιές μετά το 1950 μεγαλώνουμε τους έφηβους που στρέφονται – όπως είπα – γύρω από δύο άξονες: το σεξ και το θάνατο.

Θα κλείσω με τρεις χριστιανικές αναφορές, που ίσως μας εκπλήξουν.

A) Ο Χριστός – που αναμφίβολα ήταν ανοιχτόμυαλος, σοφός και γεμάτος αγάπη για όλους – την πορνεία τη θεωρούσε αμαρτία. Γι' αυτό, όταν η πόρνη έπεσε στα πόδια Του ζητώντας συγχώρεση, είπε: «Συγχωρούνται οι αμαρτίες της οι πολλές, γιατί αγάπησε πολύ» (κατά Λουκάν 7, 47). Αν δε θεωρούσε αμαρτία την πορνεία, δε θα χρειαζόταν να τη συγχωρήσει.

B) Η αγία Μαρία η Αιγυπτία ήταν διάσημη πόρνη της Αλεξάνδρειας. Όμως δεν πληρωνόταν για τις υπηρεσίες της – ήταν απλά μια γυναίκα θηρευτής ανδρών, δηλ. αυτό, για το οποίο αναθρέφονται τα κορίτσια μας (συγγνώμη, να πω κάτι: τα σύγχρονα κορίτσια αναθρέφονται από την κοινωνία για να γίνουν:

α) κυνηγοί ανδρών και

β) καριερίστριες, επαγγελματίες, γιάπισσες, δηλ. αντίγραφα ανδρών – κανείς δεν τους μιλάει για αγάπη, ούτε για μητρότητα ή για συζυγική πίστη. Τ' αγόρια αναθρέφονται με αντίστοιχους στόχους).

Η αγία Μαρία είχε ξεκινήσει αυτή την αναζήτηση, με ακόρεστη σεξουαλική δίψα, από 12 ετών. Κάποτε, νέα και όμορφη, ταξίδεψε στα Ιεροσόλυμα. Στο ταξίδι συνέχισε τη σεξουαλική της δράση. Όταν όμως πήγε να προσκυνήσει στον Άγιο Τάφο, μια αόρατη δύναμη αναπάντεχα δεν την άφηνε να μπει μέσα. Τότε έκλαψε και υποσχέθηκε στην Παναγία (που είχε το όνομά της, Μαρία) αλλαγή ζωής!

Κατόπιν μπήκε στον Άγιο Τάφο χωρίς εμπόδια. Και αντί να γυρίσει στην Αίγυπτο, έφυγε για την έρημο του Ιορδάνη και ασκήτεψε υπό συνθήκες υπεράνθρωπες περίπου 50 χρόνια. Έζησε σε σκληρές συνθήκες, αλλά η μετάνοια έφερε τη χαρά της παρουσίας του Θεού στη ζωή της.

Έφτασε σε τέτοιο ύψος αγιότητας, ώστε όταν πήγε να συναντήσει τον άγιο Ζωσιμά (στον οποίο ο Θεός είχε αποκαλύψει την ύπαρξή της και αυτός έγραψε και τη βιογραφία της), άνοιξε με μια κίνηση τα νερά του Ιορδάνη και πέρασε απέναντι με τα πόδια. Και όταν πέθανε, ήρθε κι έσκαψε τον τάφο της, μπροστά στα μάτια του αγ. Ζωσιμά, ένα λιοντάρι (υπήρχαν λιοντάρια εκεί μέχρι το Μεσαίωνα).

Αυτό είναι ένα άλλο πρότυπο ζωής, κορίτσια. Και υπάρχουν πάρα πολλές μεγάλες αγίες της Ορθοδοξίας (και ασκήτριες και μητέρες, ακόμα και βασίλισσες και ιεραπόστολοι και μεγαλομάρτυρες, αλλά και γιατρίνες, όπως η αγία Ερμιόνη, κ.τ.λ.), για τις οποίες δε θα σας μιλήσουν ποτέ τα περιοδικά lifestyle ή οι σχολές modeling. Δεν τους συμφέρει.

Γ) Υπάρχουν άγιοι, που πήγαιναν σε πορνεία, πλήρωναν τις πόρνες και, αντί για σεξ, τους μιλούσαν και τις έπειθαν ν' αλλάξουν ζωή. Αυτοί είναι οι άνθρωποι που πραγματικά αγάπησαν τις πόρνες. Είναι ένα άλλο πρότυπο ζωής, αγόρια. Δεν τις έβλεπαν ως κρέας, αλλά ως ανθρώπους. Εσείς, όταν τις έχετε δίπλα σας, τι βλέπετε;

Δ) Το 1972, στο πολύνεκρο μαθητικό ατύχημα της Γεωργιούπολης, είχε μεταφερθεί θαυματουργικά από την Ακουμιανή Γιαλιά ο άγιος Γέροντας Γεννάδιος (†1983). Κατόπιν είπε πως είδε τις ψυχές των νεκρών κοριτσιών ν' ανεβαίνουν στον ουρανό κρατώντας στεφάνια και πως όλες σώθηκαν (στην αιωνιότητα) λόγω της παρθενίας τους. Δεν έχω να προσθέσω κανένα σχόλιο σ' αυτό. Ο νούν νοείτω (όποιος δε γνωρίζει το Γέροντα Γεννάδιο, ας πάρει το βιβλίο του καθηγητή Στυλ. Παπαδογιαννάκη «Γεννάδιος και Ιωακείμ», να τον γνωρίσει).